

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: S. Arnăuț

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Sansilvia” (în proces de faliment) - Vera Popaz,

în cadrul pricinii civile la cererea de validarea popririi depusă de către lichidatorul „Sansilvia” SRL (în proces de faliment) - Vera Popaz, către terțul poprit „Moldcărbune” SRL, privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sansilvia” (în proces de faliment) - Vera Popaz cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare asupra bunurilor „Moldcărbune” SRL în valoare de 2907 488,97 lei,

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2014, s-a intentat procedura de insolabilitate față de SRL „Sansilvia”.

La 24 septembrie 2014, administratorul insolabilității SRL „Sansilvia”, Vera Popaz, s-a adresat cu cerere privind validarea popririi față de SRL „Moldcărbune”, cerere care a fost ulterior completată la 24 noiembrie 2014.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2014, a fost admisă cererea lichidatorului întreprinderii debitoare SRL „Sansilvia” - ÎI „Popaz Vera” privind validarea popririi și s-a încasat de la SRL „Moldcărbune” în beneficiul SRL „Sansilvia” datoria în sumă de 2 907 488,97 lei.

La 23 decembrie 2014, SRL „Moldcărbune” a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și remiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecători.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 februarie 2015, a fost admis recursul declarat, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2014 și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecători. Pe parcursul examinării cauzei, lichidatorul întreprinderii debitoare SRL „Sansilvia”, Popaz Vera, a solicitat asigurarea cererii de validare a popririi prin

aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești și bunurile SRL „Moldcărbune” în valoare de 2 907 488,97 lei.

În motivarea cererii indică că, din informația obținută, s-a constatat că există un risc real că o eventuală hotărâre a instanței de judecată privind încasarea sumei de la terțul poprit la cererea lichidatorului să nu poată fi executată.

Astfel, menționează că conform extrasului din baza de date electronică a organului cadastral, la situația din 08.06.2015, pe bunurile imobile ale SRL „Moldcărbune”, baza de cărbuni din or. Căușeni, str. Tighina, 84, sunt aplicate sechestre în asigurarea acțiunilor înaintate de către creditorii către poprit: în baza încheierii Judecătorei Râșcani nr.2-1616/05 din 20.05.2005, înregistrat la cadastru la 24.04.2012; în baza încheierii Judecătorei Căușeni nr.2e-1812/12 din 19.07.2012, înregistrat la cadastru la 08.04.2013.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-942/14 din 28.04.2015, s-a respins ca neîntemeiată cererea SRL „Moldcărbune”, rămânând în vigoare hotărârea Judecătorei Căușeni nr. 2e-1812/13 din 13.12.2013 prin care au fost declarate nule contractele de vânzare-cumpărare prin care SRL „Moldcărbune” a procurat imobilele de pe str. Tighina, 84, or. Căușeni, astfel micșorându-se activele debitorului din contul cărora ar fi posibilă achitarea sumei datoriei existente față de SRL „Sansilvia”.

Mai indică că, SRL „Moldcărbune” are datorii și față de alți creditorii, fiind înaintate față de terțul poprit de către acestea, după cum ar fi SRL „Plastecotrans” care a înaintat spre încasare de la SRL „Moldcărbune” suma de 5 408 251,32 lei (dosar nr.2p/o-875/2014).

Susține că, în circumstanțele existente, este evidentă necesitatea aplicării măsurilor în vederea asigurării posibilității executării hotărârii judecătorești viitoare pe cauză, neaplicarea cărora va duce la diminuarea activelor terțului poprit și respectiv imposibilitatea ulterioară a încasării sumei datorate SRL „Sansilvia” de la terțul poprit.

Motivează în cerere că SRL „Sansilvia” este în procedura de faliment, iar sumele datorate de către SRL „Moldcărbune” care urmează a fi încasate, vor fi folosite pentru creanțele validate ale creditorilor.

Ulterior, la cererea de aplicare a măsurilor de asigurare, lichidatorul întreprinderii debitoare SRL „Sansilvia”, Popaz Vera, a înaintat supliment la cerere, motivând că conform extraselor din baza de date electronică a organului cadastral la situația din 01.07.2015, sunt aplicate sechestre, interdicții, gaj pe bunurile imobile ale SRL „Moldcărbune” și anume: pe baza de cărbuni din r-l Cantemir, com.Canian, sat. Canian; baza de cărbuni din r-l Cimișlia, sat. Mihailovca; baza de cărbuni din r-l Leova, or. Iargara, str. Ștefan Vodă, 95, menționând că, cele invocate evident arată necesitatea aplicării măsurilor în vederea asigurării posibilității executării a hotărârii judecătorești viitoare pe cauză.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, a fost respinsă cererea lichidatorului Societatea cu Răspundere Limitată „Sansilvia” (în proces de faliment) - Vera Popaz cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare asupra bunurilor „Moldcărbune” SRL în valoare de 2 907 488,97 lei.

La 11 noiembrie 2016, lichidatorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sansilvia” (în proces de faliment) - Vera Popaz a declarat recurs împotriva încheierii

Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri sub formă de decizie de admitere a cererii de aplicare a măsurilor de asigurare asupra bunurilor „Moldcărbune” SRL în valoare de 2 907 488,97 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată. Apreciază drept nefondate argumentele aduse de către instanță în încheierea din 10 noiembrie 2016 privind respingerea măsurii de asigurare.

În acest sens invocă art. 174 CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Prin urmare, acestea beneficiază de drepturile oferite participanților în proces de Codul de procedură civilă și de Legea insolvenței, fiind în drept de a solicita aplicarea unor măsuri de asigurare la depunerea ofertei de executare, iar în cazul în care o astfel de cerință a fost formulată, instanța era obligată de a verifica minuțios temeinicia și suportul juridic a acesteia.

Menționează suplimentar că, Societatea cu Răspundere Limitată „Sansilvia” este în procedură de faliment, sumele datorate de către „Moldcărbune” SRL urmând a fi încasate și folosite pentru achitarea creanțelor validate ale creditorilor.

Consideră că, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii, într-o procedură de validare a propriei care se tergiversează circa 2 ani, în situația în care terțul poprit î-și înstrăinează bunurile la prețuri de circa 20 de ori mai joase de cât cele de piață, duce iminent la imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judiciare viitoare, și respingerea măsurilor în acest caz ar crea premiza de a solicita încasarea sumelor ce vor fi imposibil de încasat, din contul statului.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege. Instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 noiembrie 2016, împotriva încheierii instanței de insolvență din 10 noiembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență prin care a fost respinsă cererea de aplicare a măsurilor de

asigurare asupra mijloacele bănești și a bunurilor SRL „Moldcârbune” în limita revendicărilor din acțiune 2 907 488,97 lei.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Reglementări similare se regăsesc și în dispozițiile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 5 alin. (2), (3) și (4) al Legii vizate, instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare și examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei. Încheierile judecătorești pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.

Conform art. 75 alin. (1) lit. d) din Legea insolvabilității, din momentul intentării procedurii de insolvabilitate, sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvabilității/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvabilitate.

Astfel, la 24.09.2014, administratorul insolvabilității SRL „Sansilvia”, Popaz Vera, s-a adresat cu cerere privind validarea popririi față de SRL „Moldcârbune”.

Potrivit art. 126 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, sânt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sânt datorate debitorului ori sânt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi.

(10) Instanța de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun.

În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(13) După validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărârii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită.

După cum rezultă din materialele cauzei, în motivarea încheierii, instanța de insolvență a invocat prevederile art. 174, 175 alin. (1) lit. a) și 177 alin. (1) și (3) CPC, concluzionând că, argumentele invocate de lichidatorul SRL „Sansilvia”, Vera Popaz, nu probează temeinicia aplicării măsurilor de asigurare solicitate față de terțul poprit SRL „Moldcărbune”, nu a demonstrat probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare față de terțul poprit SRL „Moldcărbune”, precum și că neaplicarea măsurilor de asigurare față de terțul poprit SRL „Moldcărbune” ar face imposibilă sau îngreuna executarea unei eventuale hotărâri.

Or, creditorul urma să prezinte probe pertinente, concludente și admisibile în sensul art. 121-122 CPC RM, prin care să confirme argumentele invocate în cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii ce ar fi confirmat faptul că în cazul neluării măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea eventualei hotărâri de încasare a datoriei.

În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În același timp, potrivit art. 177 alin. (1) CPC, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. Astfel, încheierea recurată nu conține motivarea instanței vizavi de necesitatea aplicării sechestrului, or, instanța de insolvență nu aduce nici un argument la acest capitol, înserând în încheierea recurată solicitatea lichidatorului și normele de drept în baza cărora a aplicat sechestrul - art. 174-177 CPC.

Or, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, instanțele vor verifica: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii; dacă există pericolul în mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între interesele părților cointeresate; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

În context, Colegiul conchide că încheierea recurată nu conține vre-un raționament din cele enunțate ce ar impune aplicarea sechestrului.

La caz, solicitantul aplicării măsurilor de asigurare nu a adus nici un argument în favoarea aplicării sechestrului, nu a probat nici într-un fel faptul că neaplicarea sechestrului ar face imposibilă sau ar îngreuna executarea unei eventuale hotărâri, iar

instanța de insolvență corect a respins cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, ca neîntemeiată.

Or, potrivit extrasului din baza de date electronică a organului cadastral la situația din 08.06.2015, pe bunurile imobile ale SRL „Moldcărbune” baza de cărbuni din or. Căușeni str. Tighina, 84, sunt aplicate deja sechestre într-u asigurarea acțiunilor înaintate de către creditorii după cum urmează: în baza încheierii Judecătorei Râșcani nr.2-1616/05 din 20.05.2005, înregistrat la cadastru la 24.04.2012; în baza încheierii Judecătorei Căușeni nr.2e-1812/12 din 19.07.2012 înregistrat la cadastru la 08.04.2013, iar potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău nr.2ac-942/14 din 28.04.2015, s-a respins ca neîntemeiată cererea SRL „Moldcărbune”, rămânând în vigoare hotărârea Judecătorei Căușeni nr.2e-1812/13 din 13.12.2013 prin care au fost declarate nule contracte de vânzare-cumpărare prin care SRL „Moldcărbune” a procurat imobilele de pe str. Tighina, 84, or. Căușeni.

Mai mult ca atât, din înscrisurile anexate, rezultă că prin aplicarea măsurilor de asigurare asupra bunurilor „Moldcărbune” SRL în valoare de 2 907 488,97 lei, va fi afectată grav activitatea intimatului, fiindu-i restricționat accesul la bunurile sale luate în locațiune, cât și buna desfășurare a activității agenților economici care au contracte de sublocațiune și cărora le sunt generate pierderi.

În acest sens, instanța de recurs conchide că toate aceste circumstanțe analizate în ansamblul lor, constituie temei de respingerea recursului și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societatea cu Răspundere Limitată „Sansilvia” (în proces de faliment) - Vera Popaz.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Sansilvia”, Popaz Vera cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei de la terțul poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Moldcărbune”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu